

POSTANOWIENIE

18 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Władysław Pawlak

na posiedzeniu niejawnym 18 czerwca 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa K. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L.
przeciwko P. spółce jawnej w C.
oraz M.W. i M.C.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej P. spółki jawnej w C., M.W. i M.C.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie
z 22 lipca 2024 r., I AGa 85/24,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz strony powodowej kwotę 12 500 (dwanaście tysięcy pięćset) zł, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia pozwany niniejszego orzeczenia do dnia zapłaty, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwem 19 października 2018 r. powód K. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. domagał się zasądzenia od pozwanych: P. spółki jawnej z siedzibą w C. oraz M.W. i M.C. kwoty 5.027.000,- złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych: od kwoty 2.075.000,- złotych za okres od 3 lipca 2018 roku do dnia zapłaty i od kwoty

2.952.000,- złotych od 5 lipca 2018 roku do dnia zapłaty. W odpowiedzi na pozew, pozwani domagali się oddalenia powództwa w całości.

W wyniku rozpoznania sprawy Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z 31 lipca 2023 r., w szczególności, zasądził solidarnie od pozwanych: P. spółki jawnej z siedzibą w C. oraz M.W. i M.C. na rzecz powoda K. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w L. kwotę 5.027. 000, - zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych: od kwoty 2.075.000,- złotych za okres od 3 lipca 2018 r. do dnia zapłaty; od kwoty 2952.000,- zł za okres od 5 lipca 2018 roku do dnia zapłaty.

Pozwani apelacją zaskarżyli wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie z 31 lipca 2023 r. w całości, zarzucając mu naruszenie wyszczególnionych w treści apelacji przepisów postępowania oraz przepisów prawa materialnego. Skarżący domagali się zmiany zaskarżonego wyroku w całości i oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia od powódki kosztów procesu za obie instancje; ewentualnie uchylenia zaskarżonego wyroku w całości i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Lublinie, jeżeli Sąd Odwoławczy stwierdzi konieczność przeprowadzenia na nowo postępowania dowodowego w całości.

W odpowiedzi na apelację wniesioną przez pozwanych, powód domagał się jej oddalenia.

W ocenie Sądu Apelacyjnego w Lublinie brak było podstaw do zmiany zaskarżonego wyroku i w konsekwencji Sąd ten wyrokiem z 22 lipca 2024 r. oddalił apelację w całości, jako bezzasadną.

Strona pozwana – P. spółka jawna z siedzibą w C. oraz M.W. i M.C. skargą kasacyjną zaskarżyli wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 22 lipca 2024 r. w całości.

Skargę kasacyjną oparli na zarzutach naruszenia przepisów postępowania, tj.: art. 235² § 1 pkt. 2 i pkt. 5 k.p.c. oraz art. 205¹² § 2 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. i art. 381 k.p.c.; art. 327¹ § 1 pkt. 1 k.p.c. w zw. z art. 387 § 2¹ pkt. 1 k.p.c.; oraz przepisów prawa materialnego, tj.: art. 492 k.c. i art. 635 k.c.; art. 58 § 1 i § 2 k.c.;

art. 353¹ k.c.; art. 82 k.c.; art. 5 k.c. - poprzez ich niezastosowanie.

Skarżący wnieśli na zasadzie art. 398⁴ § 2 k.p.c. o przyjęcie ich skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazując, że jest ona oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), gdyż zaskarżony wyrok jest w stosunku do pozwanych rażąco niesprawiedliwy. Legitymizuje on, bowiem, nieuczciwe postępowanie w obrocie gospodarczym, prowadzące do pokrzywdzenia kontrahentów na kilkanaście milionów złotych. Wyrok ten w sposób oczywisty narusza, zdaniem skarżących, wyszczególnione przepisy prawa procesowego i materialnego, w zakresie, w szczególności, bezzasadnego oddalenia wniosków dowodowych pozwanych, tym samym legitymizuje skutki naruszenia zasad współżycia społecznego oraz rażąco nieekwiwalentność świadczeń składających się na wspólne przedsięwzięcie gospodarcze, prowadząc do wyzysku pozwanych oraz bezpodstawnego wzbogacenia strony powodowej.

We wnioskach skarżący domagali się uchylenia zaskarżonego wyroku Sądu II instancji w całości i przekazania sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania, ewentualnie orzeczenia, co do istoty sprawy przez zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz każdego z pozwanych kosztów procesu za postępowanie w obu instancjach i postępowanie kasacyjne z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wydania wyroku do dnia zapłaty.

W odpowiedzi na skargę powódka wniosła o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej pozwanych do rozpoznania, a w przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, o oddalenie skargi kasacyjnej; zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, od pozwanych na rzecz powódki, według norm prawem przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z informacji zawartych w KRS (k. 47 in.) nie wynika, aby w stosunku do pozwanej spółki jawnej toczyły się postępowania, mające wpływ na jej reprezentację w postępowaniu kasacyjnym.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej nie może ograniczać się do ich ogólnikowego powołania czy przytoczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00, OSNC 2001, nr 3, poz. 52). Sąd Najwyższy nie ma obowiązku zastępowania skarżącego i poszukiwania argumentów przemawiających za przyjęciem skargi kasacyjnej do rozpoznania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2007 r., I UZ 47/06, OSNP 2008, nr 7-8, poz. 118). Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowi jej element samodzielny -

wyodrębniony w oddzielnej jednostce normatywnej i nie może być utożsamiany z innymi wymogami formalnymi skargi kasacyjnej, w tym jej podstawami i ich uzasadnieniem (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 19 czerwca 2008 r., II UZ 18/08, nie publ, z dnia 10 marca 2016 r., II CSK 10/16, nie publ., z dnia 8 stycznia 2019 r., IV CSK 243/18, nie publ.).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt. 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z dnia 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 75, z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ., z dnia 29 kwietnia 2015 r., II CSK 589/14, nie publ.). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 października 2015 r., IV CSK 189/15 nie publ. i przywołane tam orzecznictwo).

Skarżący nie wykazali jednak, że zaskarżone orzeczenie jest dotknięte kwalifikowaną wadliwością z perspektywy wskazanych w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania przepisów prawa procesowego i materialnego. Sąd odwoławczy poczynił szczegółowe ustalenia faktyczne i przeprowadził wszechstronną ocenę zgromadzonego materiału dowodowego oraz wyjaśnił przyczyny pominięcia wniosków dowodowych pozwanych. W uzasadnieniu odnośnie do podstawy prawnej rozstrzygnięcia Sąd drugiej instancji także odniósł

się szczegółowo do wszystkich istotnych kwestii podnoszonych przez pozwanych i tym samym w pełni zrealizował funkcję judykacyjną sądu odwoławczego.

Z powyższych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c., w zakresie zaś odsetek, opierając się na art. 98 § 1¹ k.p.c. w zw. z art. 19 ust. 1 i art. 31 ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 614) oraz przy uwzględnieniu § 2a rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 sierpnia 2014 r. w sprawie określenia brzmienia klauzuli wykonalności (jedn. tekst: Dz. U. z 2021 r., poz. 2324). Zasądzone koszty obejmują wynagrodzenie za zastępstwo procesowe ustalone według stawki minimalnej (§ 2 pkt 9 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie - jedn. tekst: Dz. U. z 2023 r., poz. 1964 ze zm.).

(M.M.)

[a.ł]